

TATRY W ZIMIE

<http://rcin.org.pl>

TATRY W ZIMIE

16 ROTOGRAWUR • FOTOGRAFOWAŁ JÓZEF OPPENHEIM

WYDAWANE PRZEZ SEKCJĘ NARCIARSKĄ TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO W ZAKOPANEM

SPIS RZECZY

ZAKOPANE • GIEWONT • DOLINA STRĄŻYSKA • DOLINA KOŚCIELISKA • HALA GORYCZKOWA
WIDOK Z KASPROWEGO • WIDOK Z CZERWONYCH WIERCHÓW • KRZESANICA NA CIEMNIAKU •
HALA GAŚIENICOWA • KOŚCIELEC • CZARNY STAW GAŚIENICOWY • WIDOK Z KRZYŻNEGO
ŚWINICA • MURAŃ • OKIŚĆ

TATRY W ZIMIE

U południowo-zachodnich kresów Rzeczypospolitej Polskiej, na pograniczu między ziemią podhalańską a Czecho-Słowacją, spiętrza się ściana podniebnych szczytów, noszących prastarą, ilyryjską nazwę Tatr. W olbrzymim, półkolem nad niziną węgierską rozpiętym łańcuchu Karpat, Tatry tworzą najwspanialsze i najważniejsze gniazdo, w najwyższym bowiem ich wierzchołku, zwanym Gałuchem (2663 m.) i cały układ karpacki osiąga swój kulminacyjny punkt. Oddzielone od sąsiednich łagodnych

LE MASSIF DU TATRA EN HIVER.

Aux confins sud-ouest de la République Polonaise, à la frontière de la Pologne et de la Tchécoslovaquie s'élèvent de hautes montagnes qui portent l'ancien nom illyrien de Tatra. Dans un hémicycle immense, au-dessus du plateau hongrois de la grande chaîne des Carpathes, le Tatra forme un massif montagneux le plus magnifique et le plus important dont le plus haut sommet est le Mont Gałuch (2663 m.); c'est dans ce massif que les Carpathes atteignent leur point culminant. Isolé des cîmes plates et faciles à escalader par les vallées de Podhale, d'Orawa, de

i płaskich grzbietów górskich kotlinami Podhala, Orawy i Spisza, pasmo tatrzańskie wyodrębnia się jako samoistna wyspa skalna, obejmująca ramionami swego trzonu obszar ok. 1000 km².

Wzniesione czołami szczytów ponad granicę wiecznego śniegu, zbudowane ze skał osadowych i krystalicznych — Tatry odznaczają się niezwykle bogactwem krajobrazów i form życia organicznego, przechodzącego od bujnego rozkwitu kwiecistych łąk do majestatu grozy i śmierci. Gigantyczna potęga szczytów, fantastyczne ciosy turni, cudne tonie stawów i jezior, rozrukane wodospady i potoki, wesołość hal i romantyczność jarów wapiennych, składają się na niezatarty urok tego zakątka skalnego, którego piękno równać się może z najsłynniejszymi krajobrazami górskimi kuli ziemskiej.

U podnóża bezludnych, lecz dla turysty tak pociągających, a dla bytu zamieszkałej w ich sąsiedztwie ludności góralskiej tak ważnych Tatr, rozsiadło się szereg miejscowości, bądźto zwyczajnych wsi, bądźto pierwszorzędných uzdrowisk i stacy klimatycznych. Ponad wszystkie jednak znaczeniem i wielkością wyrosło Zakopane (837 m.). Na rozległej wyżynie, pod samą północną ścianą Tatr położone — do niedawna jeszcze mała i nieznaną wioska górską — w przeciągu kilku ostatnich dziesiątek lat wzniosło się ono do rzędu najsławniejszego i największego ziem polskich uzdrowiska. Dzięki swemu centralnemu względem łańcucha tatrzańskiego położeniu, Zakopane stało się głównym po stronie północnej ogniskiem ruchu turystycznego, polskiem Chamounix, lecznicze znaczenie klimatu wysokogórskiego uczyniło je polskiem Davos, a rola, jaką przez skupienie rodaków ze wszystkich dzielnic kraju odegrało w rozwoju życia

Liptow et de Spisz, le massif du Tatra se détache comme une île rocheuse isolée embrassant une étendue d'environ 1000 km².

Avec ses cimes qui dépassent la limite des neiges éternelles, avec ses rochers sédimentaires et cristallins, le massif du Tatra se distingue par la richesse peu commune des paysages et par la forme de la vie organique passant de la flore abondante des prairies à la majesté de l'effroi et de la mort. La puissance gigantesque des sommets, les blocs de roc fantastiques, les étangs et les lacs merveilleux, les cascades et les torrents bondissants, la gaieté des pâturages et le romantisme des ravins calcaires contribuent au charme indicible de ce massif rocheux dont la beauté peut être comparée à celle des plus célèbres paysages montagneux du globe.

Au pied du Tatra inhabité, mais pourtant si attrayant pour les touristes et si important pour l'existence des montagnards, sont disséminés une foule de localités, parfois de simples villages, parfois des stations climatiques de premier ordre. Tout d'abord il faut citer Zakopane (837 m.) qui, par son importance et son étendue, s'est élevé au premier rang. Situé dans une plaine étendue, juste au pied de la paroi nord du Tatra, Zakopane qui, il n'y a pas encore longtemps, n'était qu'un petit hameau sans signification est devenu dans l'espace de quelques dizaines d'années la station climatique de Pologne la plus importante et la plus fréquentée. Grâce à sa situation favorable au pied du massif, Zakopane est devenu du côté nord le foyer central du tourisme, le Chamounix polonais; l'importance curative de son climat en a fait le Davos polonais et le rôle qu'il a joué dans le développement de la vie nationale et intellectuelle en réunissant les Polonais de toutes les parties de la Pologne démembrée, lui a valu le nom de „Capitale estivale de la Pologne“.

Depuis quelques années Zakopane est entré dans une épo-

narodowego i umysłowego, zdobyła mu tytuł „letniej stolicy Polski“.

Od lat kilkunastu Zakopane weszło w okres nowego rozkwitu. Stało się to dzięki przewrotowi, jaki w stosunku do zimy wywołały sporty zimowe. Oto w królestwie zimy, którą człowiek uważał przedtem za największego wroga i przed którą zamykał się na przeciąg kilku miesięcy w bezsłonecznym więzieniu swego mieszkania, wprowadzenie nart odkryło nagle temuż człowiekowi nieprzerwane skarby piękna, nieznanne źródła radości, upojenia i zdrowia. A ponieważ Zakopane łączyło w sobie najświetniejsze warunki do rozwoju tego sportu: długotrwałe oświetlenie i znakomite tereny, w krótkim czasie zostało główną stacją zimową dla narciarstwa i saneczkarstwa; obok sezonu letniego wytworzył się w niem równie gwarny sezon zimowy.

Kto zna krajobraz Tatr jedynie z lata, ten poznał tylko cząstkę czaru, jaki te góry w sobie utaiły, ten nie ma pojęcia, jak pod tchnieniem zimy przeistacza się przyroda wysokogórska. Jakby za dotknięciem różdżki czarodziejskiej, ginie pod śnieżnym całunem wszelka brzydota i szarzyzna; w nieprzejrzanym tłumie dziwotworów, karzełków, gnomów i mnichów przemienia się las, okiścią śnieżną osypany; symfonią blasków, których oczy znieść nie mogą, stają się białe zbocza; w arktyczną pustynię, obronną trzaskającym mrozem, lawinami i zaspami, głucho wewnątrz Tatr.

Nic dziwnego, że odsłaniające cały przepych zimy górskiej, narciarstwo, zdobywszy w triumfalnym pochodzie wszystkie kraje europejskie, i w Polsce znalazło liczne rzesze zapalonych zwolenników. W krótkim czasie osiągnęło ono i u nas wysoki sto-

que d'un nouveau développement grâce à l'importance qu'ont pris les sports d'hiver. Autrefois l'hiver était considéré comme le plus grand ennemi de l'homme et l'on s'en défendait en s'enfermant pour quelque mois comme dans une prison sans soleil et sans gaieté. L'introduction du ski fit découvrir aux hommes des trésors innombrables dans le domaine de la beauté, des sources de gaieté inconnue, d'enivrement et de santé. Et comme Zakopane, avec ses neiges qui tiennent plusieurs mois et son terrain excellent, réunissait les meilleures conditions pour le développement de ce sport, il devint bientôt la principale station hivernale des amateurs du ski et de la luge. De cette façon, à côté de la saison estivale s'est créée également une saison hivernale très mouvementée.

Celui qui ne connaît que les paysages d'été du Tatra n'a pu ressentir qu'une très petite partie du charme que ces montagnes ont en elles; il ne peut s'imaginer combien, sous le souffle de l'hiver, la nature des hautes montagnes se transforme. Comme sous le toucher d'une baguette magique tout ce qui aurait pu nous sembler laid et sombre disparaît sous un linceul de neige immaculée; les forêts couvertes de neige se transforment en une foule imprévue de monstres, de nains et de gnomes; les versants éclatants de blancheur forment une symphonie de reflets que l'oeil ne peut supporter; dans un désert arctique, dans le fond du Tatra grondent les avalanches et les tas de neige qui s'écroulent et de temps en temps le craquement des rochers sous la gelée se fait entendre.

Il n'est donc pas étonnant qu'en découvrant toute la splendeur de l'hiver dans les montagnes, le sport du ski, en conquérant dans une marche triomphale tous les pays de l'Europe, ait trouvé en Pologne une foule d'amateurs. En peu de temps, il a atteint dans notre pays un très haut degré de développe-

pień rozwoju, który wywołał potrzebę organizowania się w towarzystwa, aby pracę nad krzewieniem tego wspaniałego sportu móc prowadzić tem intensywniej i bardziej planowo. W ten sposób powstało w Polsce szereg towarzystw narciarskich, które rozwinęły w większych środowiskach miejskich żywą działalność i zaopiekowały się częściami terenów karpackich, uchodzących — zdaniem zagranicznych znawców — za jedne z najświetniejszych w całej Europie. Opieka nad Tatrami przypadła w udziale powstałej w r. 1907 Sekcji Narciarskiej Towarzystwa Tatrzańskiego. Budowa i zaopatrzenie schronisk, urządzenie kursów jazdy na nartach, organizowanie wycieczek zbiorowych i zawodów narciarskich, propaganda piękna zimy tatrzańskiej słowem i fotografią — to środki, które Sekcja Narciarska dąży do osiągnięcia swych celów.

Do środków tych należy także wydanie niniejszego albumu, ilustrującego królewskość Tatr w zimie i piękno życia narciarzy.

Jeżeli obrazy te przyczynią się w cząstce do rozszerzenia sławy tego jedyne w swym czasie skrawka polskiej ziemi i pozyskają dla niego nowych miłośników — cel wydawnictwa spełni się w zupełności.

Sekcja Narciarska Towarzystwa Tatrzańskiego.

ment, ce qui a provoqué la nécessité d'organiser des sociétés pour que le travail de propagation de ce splendide sport puisse être fait très intensivement et systématiquement. Des sociétés de skieurs ont été formées; elles ont aussitôt développé dans les grandes villes une grande activité et ont pris sous leur protection les terrains des Carpathes qui, selon l'avis des connaisseurs étrangers, appartiennent aux meilleurs de toute l'Europe. La protection du Tatra a été remise à la Section des Skieurs de la Société du Tatra fondée en 1907. La construction et l'approvisionnement des chalets-refuges, l'arrangement de cours de ski, l'organisation d'excursions collectives et de concours de ski, la propagande de la beauté du Tatra par la parole et la photographie sont les moyens que la Section des Skieurs emploie pour atteindre son but.

A ces moyens de propagande appartient aussi l'édition de l'album que vous avez sous les yeux, voulant par là donner aux lecteurs l'occasion de juger de la splendeur du Tatra en hiver et de la beauté de la vie des skieurs.

Si ces tableaux contribuaient à faire connaître le charme de cette partie montagneuse de la Pologne et à y attirer de nouveaux amateurs, notre but serait complètement atteint.

La Section des Skieurs de la Société du Tatra.

<http://rcin.org.pl>

Zakopane

<http://rcin.org.pl>

Giewont

<http://rcin.org.pl>

Dolina Strażyska

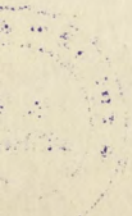

Dolina Kościeliska

<http://rcin.org.pl>

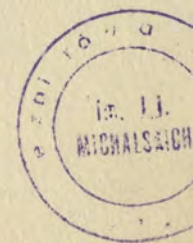

Hala Goryczkowa

<http://rcin.org.pl>

<http://rcin.org.pl>

Widok z Kasprowego

Widok z Czerwonych Wierchów

<http://rcin.org.pl>

Krzysztof

Na Ciemniaku

<http://rcin.org.pl>

Hala Gasienicowa

<http://rcin.org.pl>

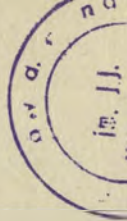
Kościelec

<http://rcin.org.pl>

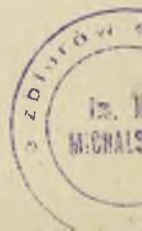
Czarny Staw Gąsienicowy

Widok z Krzyżnego

<http://rcin.org.pl>

<http://rcin.org.pl>

<http://rcin.org.pl>

Swinica

<http://rcin.org.pl>

Murań

Okříč

<http://rcin.org.pl>

Ikona. Fund. Mich.

34118

NAKLAD SEKCJI NARCIARSKIEJ
TOW. TATRZAŃSKIEGO W ZAKOPANEM
FOTOGRAFOWAŁ JÓZEF OPPENHEIM
NAŚLADOWNICTWO ZASTRZEŻONE
ROTOGRAWURA DRUKARNI
NARODOWEJ W KRAKOWIE

